

tera je bil predložil minister za poljedelstvo v porazumu z brambovskim ministrom. Že pri prvi seji se je spoznala potreba posebnega odseka, ki bi naj točno prevdarjal posamezna vprašanja. Odsek se je tudi res izvolil, in v njem so delovali tudi zastopniki obojnega, t. j. poljedelskega in vojnega ministerstva. Vsi predlogi odsekovi so se sprejeli jednoglasno.

Sklepi onega zbora pa so naslednji. Da dobiva c. kr. vojna oves, slamo, seno, drva, rž, pšenico naravnost od kmetovalcev, to so odobraval vsi; ne pa, da bi se dobival tudi kruh in moka. Poslanci onih dežel, kjer se vino prideluje, so predlagali, naj se tudi vino jemlje neposredno od vinogradnikov. Na to je izrekel zbor željo, naj se jemlje potrebno vino in olje vsaj za c. kr. mornarsko-vojno naravnost od pridelovalcev. Izrazil se je tudi zbor, naj bi se dovažalo vse potrebno blago v vojaške magacine: slama in seno se pa lahko tudi sproti v manjših množinah in krajših obrokih prodaja.

Blago naj bi se jemalo navadno od pridelovalcev samih. Če pa to ni mogoče, od zadrug navlašč v to osnovanih, na dalje od kmetijskih družb, srenj itd. Vojno oskrbnništvo razpiše, koliko potrebuje enega ali drugega, ter naznani tudi ceno po hektolitru dotičnega blaga. Kmetijske zadruge imajo tudi pravico sporazumljevati se z vojnim in poljedelskim ministrom zastran cene. Pri tem naj se, kolikor mogoče, ozir jemlje na koristi poljedelcev.

Postavijo naj se skladišča, kamor bodo kmetje dovažali blago; pripravijo naj se stroji za čiščenje žita. Zbor se izreče tudi, naj bi posamezni prodajalci, ki ponudijo blago na prodajo, pokazali od kmetijske zadruge spričevalo, da je blago v resnici njih lasten pridelek. Vojno oskrbnništvo naj dovoli obrok štirih tednov za razne ponudbe. Razpis za nakup vojnih potrebščin naj se po vseh srenjah naznani.

Slednjic izreče zbor željo in prošnjo do vlade, naj bi se poslovanje med pridelovalci in kmetijskimi zadrugami in med vojnim oskrbništvom nikakor ne obdačilo.

Dopisi.

Iz Središča. (Smrtna kosa.) Dne 12. t. m. umrl je dr. Fran Herman, mestni fizik in železniški zdravnik v Koprivnici na Hrvaškem. Pokojnik je bil naš rojak, rojen 2. aprila 1844 pri Mali Nedelji. Ker so mu roditelji zgodaj umrli, preživel je otročja leta pri svojem ujeu v bližnji župniji sv. Jurija na Ščavnici. Njegov pokojni ujec, č. g. Štuhec, bivši župnik na Polensčaku, napotil ga je v šolo. Osnovne šole je dovršil pri sv. Duhu, četrti razred v Radgoni, a gimnazijo v Mariboru. Bil je bistre glave in čednega vedenja, učil se je samo toliko, da je izhajal s prvim redom. Ako bi tudi

zaradi svoje nadarjenosti bil mogel biti vedno med prvimi, ni ga častihlepje nikoli gnalo, da bi se potegoval za odliko, katero je v sedmem razredu, kakor mi je često pravil, dobil le slučajno. da sam ni vedel, kako Njegovo posebno veselje je bila kitara, potlej citre in tudi piščalka. Bil je vedno tih, človek bi rekel nekako boječ, in zbog tega so njegovi znanci pogostoma govorili: Škoda, da je tak živi duh v takem mrtvem telesu. Naredivši l. 1863 skušnjo godovnjačo, izvolil je zdravilstvo za svoj bodoči poklic in postal febrvarija l. 1869 doktor medicine in o letnicah istega leta tudi doktor kirurgije. Na preporeko svojih profesorjev dobil je takoj službo sekundarija v mestni bolnišnici v Gradci, kder je ostal samo leto dni in potem odšel kot sekundarij v Rogaško slatino, ali prebivalstvo v ondešnji okolici mu ni ugajalo in zaradi tega se je prosil skoraj v Koprivnico, kder je dobil službo mestnega fizika in je imel tudi na skrbi železniško progo od Zakanja do Križevca. V Koprivnici je kot zdravnik blagodosno deloval od leta 1871 do svoje prežane smrti. Vse je ljubilo in spoštovalo prijaznega in dobrodušnega gospoda. On ni poznal nikake razlike med bogatinom in siromakom, med omikancem in prostakom, o njem bi se moglo reči, da je bil človek, ki ni morda razžalil nikoli nobenega človeka. Rad je zahajal v kroge svojih znancev in sedaj ni bil več tako tih, kakor za svojih dijaških let, marveč zelo dovtipen ter je marsikatero dobro zasolil. Od siromakov ni jemal nikoli plače, nego je sam pomagal, kder je bila pomoč potrebna zaradi tega sem slišal večkrat med meščani govoriti, da tega niso in ne bodo več imeli. V poklici svojem bil je pičen in vesten in baš ta njegova velika marljivost glede izvrševanja svojih dolžnosti v korist trpečemu ljudstvu je strla njegovo inace krepko telo. Ostavil je krepkosto ženo, učiteljico in dva mala dečka. Bodi mu med znanci blag spomin in lahka zemljica!

B. Fl.

Z Luč v zgornji Savinjski dolini. (Živinski in kramarski sejem, pošta.) Nismo še dozdej imeli nobenega sejma; tedaj smo uložili prošnjo na dotično mesto, koje nam ga je tudi dovolilo na 25. maja. Letošnji sejem je bil prvi, ki se je precej dobro obnesel; došlo je mnogo domačega in ptajega ljudstva, tako tudi kramarjev. Živinski kupci so prišli iz bližnje okolice, tudi Koroškega, Kranjskega, še oddaljnega Tirolskega. Živine je bilo dognane 200 parov goveje, 500 do 600 drobnice. Ovece so po večem vse pokupili Korošci in Tirolci; goveje se je zaradi slabe cene le deset parov prodalo. Vsa trgovina v tem kraju bi bila še živahnejša, ali manjka nam okrajne ceste iz Ljubnega proti gorati Solčavi, kamor po leti mnogo tujcey popotuje; a te zelo pogrešamo.

píše dalje — zapustili dne 26. maja. Ko smo z barko „Kustoca“ odveslali od suhe zemlje, padel je neki mornar-vojak, ki bi še imel služiti samo dva meseca, v ladji tako nesrečno, da se je zvrnil v vodo. Mi smo ga sicer hitro zasačili, toda, ker se je prehudo pobil, nam je dne 28. maja umrl. Sledeči dan so ga raztelesili ali secirali. Tudi jaz sem moral biti zraven, in sicer prvič v svojem življenji. Ob petej uri so ga zavili v dva redka prta, te rjuhe so zešili, potem pa 100 kilogramov težko culo železa na mrljca privezali. Ob pol šestih je truplo bilo po cerkveni šegi blagoslovljeno, zatem pa je sledil pogreb med sviranjem godbe in pokanjem topov. To je bil žalosten dan za nas, ker smo izgubili enega izmed najboljših tovarišev; daleč od ljube nam domovine so ga v sakovino zašitega spustili 900 metrov globoko v morje in mu tam oskrbeli temni grob, blizu otoka Korzika (med Španjskim in Taljanskim). Srce nam je krvavelo, ker smo se pač spomnili, da bi danes ali jutri tudi nam izmed preostalih kateremu lahko postlali po mornarskeji navadi, ne da bi v pričo bili dragi naši roditelji, dobri prijatelji in znanci. Še celo stare, na takšen pogreb že navajene brodarje so solze oblivale. Vozili smo se celi pot potem naprej do Aleksandrije (mesta v severnem Egiptu) tu je izstopil avstrijski konzul (poslanec, poročnik cesarjev), ki je bil z nami na Španjskem. Od tod smo namerili proti domovini in smo dne 1. junija priveslali na Malto. To je otok med Afriko in Italijo, spada pod oblast Angležko. Glavno mesto se imenuje tudi Malta. Tukaj se zbirajo ljudstva od vseh vetrov; vsled tega ni čudež, ako tu zamoreš kupiti najprostejše pa tudi najimenitnejše blago, kar ga svet premore. Domačini so večinoma Itaaljani, deloma tudi Arabci in Turki. Vročina je silna, toplomer včasih ob poldne kaže po 52°R. Sedaj bomo plovili proti Neapolju, potem skozi Benetke v Trst. — List je poštni pečat dobil v Malti, dne 6. junija, a na Dobrno je dospel dne 10. istega meseca, letos.

Iz Braslovč. Zopet se približuje dan 5. julija, praznik slovanskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda. Vže lani smo na predvečer po mnogih krajih kresove žgali, letos pa je želeči, da bi se to splošno godilo, koder Slovenci bivamo. Kresove žgati je zelo stara navada; vže stari Slovani, naši praočeti še kot pogani so v predkrščanski dobi imeli o kresu drugi letni narodni praznik ter so s kresom solnce oboževali, t. j. ob istem času, ko se po najdaljšem dnevu začenja den zopet krajšati, in so okoli grmade plesali in skakali itd. O času pokristjanjenja se je ova navada ali običaj na imenitnega svetnika sv. Janeza krstnika čegar god se prav v istem času praznuje, prestavila. Leta je pripravljal pot solncu krščanskemu. Vsi izobraženi narodi vseh časov so svojim imenit-

nim in zasluženim možem spominke stavili. Za nas Slovane pa si ni nihče, kar zgodovina pomni, večih zaslug nabral, kakor sv. solunska brata Ciril in Metod. Ona sta nam prinesla luč sv. vere, in kakor pesem pravi „ved odprla nam zaklad“. Želim, da bi vsak, ki bo te vrstice bral, pripomogel, bodi si z besedo ali djanjem, da bi se slavil spomin naših blagovestnikov. Toliko o tem; več pa je spretnejša roka v zadnej crkveni prilogi opisala. Pri tej priliki priporočam knjigo „Jugoslovani v Zlati Pragi in slavn. Velehredu“ posebno našim mladeničem. Spisal jo je Alojzij Vakaj, pri sv. Ani v slov. goricah, velja, ako se ne motim, samo 45 kr. Ni mi je treba bolj na drobno hvaliti, ako pravim: Kedor pozna pisatelja in ve, komu je posvečena, pa je dosti rečeno. Toraj sezite po njej!

Iz Šoštanjja. (Tuj greh.) Prav blizo farne cerkve stoji neka stara lipa. Gospod župnik so izpoznali, da se pod njo zabaja ob nedeljah in praznikih med službo božjo nekoliko mlačnih kristjanov, opomnijo zato, ako se bode to večkrat zgodilo, da bodo dali drevo posekati. Nek star tržan, mož, kateri nosi trebuh, kakor nekdanja stara Novomeška garda, pa zaslisi to, in pripoveduje brž svojim gostom ter modruje tako-le: „Also der Pfarer wird der Lipn abhacken? Soll nur, unter die Lipn kerren wir ja so nicht. Dan werden wir einen Eichel aufpflanzen“. Taka je pri nas nemščina, je-lite, g. urednik, da ni lepa? Želimo pa tudi temu tržanu, naj še gre enkrat v prvi razred ljudske šole. Morebiti se nauči še kedaj, kaj se pravi v greh svetovati ali pa zna možič morebiti kršč. nauk tako dobro, kakor lomí nemščino? Je že verjetno; no potem mu ne vemo pomoči.

Iz Šaleške doline. (Slabo delo, slabo plačilo.) Že več stoletij je lepa stara krščanska navada, da se na dan presv. Rešnjega Telesa zbere staro in mlado v lepem redu ter korakajo med bujnimi travniki in njivami z mnogobrojnimi cerkvenimi banderi, kakor pogumni vojščaki Kristusovi. Med petjem pevcev in pevk ter ubranim donenjem zvonov prosijo s srčno molitvo svojega vsegamogočnega stvarnika, naj bi blagoslovil naša žitna polja in vinske gore. V časnikih smo čitali, kako so v beli Ljubljani se v obilnem številu vdeležili na dan presv. Rešnjega Telesa procesije civilni in vojaški dostojanstveniki z vojaško godbo na čelu, upamo, da se je tudi po drugih krajih naše mile domovine ta visoki praznik slovesno obhajal. Človek bi mislil, da ga ni na svetu, ki bi se predrznil to slovesnost motiti ter tako božjo čast skruniti. Ali čujte, kaj se je letos na dan presv. Rešnjega Telesa v tukajšnjem posilni-nemškem trgu zgodilo! Tukajšnja nemščurska čveterica je menda nalašč na ta dan

povabila nemško telovadno društvo iz Celja, ko se je ob deveti uri predpoldne pričelo sveto opravilo pri bližnji farni cerkvi, točno tedaj se je pričela tudi slavnost v Šoštanji z vsprejemom godbe in nagovorov ter z „gutheil“-klici, ter se je isto ves čas med božjo službo ponavljalo, tako da je vsak trezno misleč človek pripoznal, da se je žalil verski čut. Mi bi jim pa še nič ne rekli, ko bi teh komedij ravno med sv. mašo in procesijo ne vganjali, naj bi bili svojo veselico popoldne napravili, tako pa bi lahko njih razveseljevanje bilo nedolžno, ne pa celi fari v pohujšanje. Zato so vsi trezno misleči prav zadovoljni s cerkveno gosposko, katera je zategadelj prepovedala pri podružnici v Šoštanjanskem trgu prvo nedeljo po prazniku presv. Rešnjega Telesa navadno procesijo s sv. Rešnjim Telesom. Naj bi to bilo tudi drugim v svarilni opomin. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave v delegacijah gredó urno h koncu in bode njih sklep brž ko ne že dnes, četrtek, gotovo pa v soboto. Vojni minister, fml. baron Bauer, ni pritegnil nemški terjatvi, češ, da je pri vojaštvu edino le nemščine treba. On prizna da je potrebno častnikom tudi drugih jezikov. — Jurij vitez Schönerer diše nekaj ležje, kajti pravi se, da višja sodnija ne potrdi brž ko ne njegove obsojbe. Kaj pa če jo vendar-le potrdi? Tedaj ima pa g. vitez že veliko prošnjo, na kateri je 30.000 nemških(?) podpisov, v roki za pomiloščenje. — Desnica drž. zbora trpi dve veliki zgubi, grof Clam-Martinić se je odpovedal poslanstvu, msg. Greuter pa je umrl. Oba moža sta bila odlična zastopnika pravice. — V tem, ko poročujejo konservativni nemški poslanci štajarski v raznih zborih, kako in kaj so delali v drž. ali v dež. zboru, so liberalni poslanci tiho ter se skrivajo za članki židovske „tecke“ v Gradci. Čudno je to ali mar menijo možakarji, da so volilci le za to, da jim dajo svoj glas pri volitvi? — Koroški Slovenci se tožijo da ne dobijo slov. listovin, dopisnic, nakaznic itd. na c. kr. poštah. Žal, da se godi tudi nam tako. Na večih poštah ponudi se človeku le nemška listovina in treba je v časih ostro terjati za slovenske. — Dne 5. julija, praznik slov. apostolov, ss. Cirila in Metoda obhaja se letos posebno slovesno po večih kor. župnijah, koder prebiva slov. ljudstvo. Tako je lepo! — Ljubljana dobi strokovno šolo, začne se že letos meseca oktobra. Na skrbi bode pa državi, kranjski deželi in obrtnijski družbi pa Ljubljani. — Železnica iz Ljubljane v Kamnik začne se graditi morebiti že prihodnje spomladi, kedaj pa pride na vrsto iz Celja v Šaleško dolino? — Kakor je podoba, ne ljubi se slov. prebivalcem

v Gorici, da so vedno le drugim za podporo, poslej čejo za svojo podporo, da se tudi njim v mestnem zastopu pripusti nekaj sedežev. Bog daj srečo! — Blizu Gorice stoji sedaj nova vojašnica za topničarje, ime ima po svitem cesarji: c. kr. Franc-Jozefova vojašnica. — Dež. poslanec za Istro, g. Anton Križanac, posestnik v Zavljah, je umrl. Mož ni bil vselej mož, kajti nekaj časa se je pridružil italijanskim „rodoljubom“. — Iz Trsta do Milj in dalje po obali morja hoče neko društvo narediti železnico, a bode težko kaj iz nje. — Cesarjevič Rudolf je prišel iz Bosne in Hercegovine v Dalmacijo; tudi todi, kakor v unih deželah, vzprejema ga mestno in kmečko prebivalstvo z vso mogočo slovesnostjo. — Hrvaški sabor je v resnici sklenil načrt postave, vsled katere dobi vlada skorej vso moč pri volitvah v svoje roke. Poslej bode težko, da se izvoli kedaj nasprotnik vlade. Madjar zastopi to stvar. — Ogerski minister za finance prepoveduje davkarijam, da ne smejo v času od dne 15. junija do konca julija, torej v času žetve nastaviti posilnih dražb ali eksekucij zoper kmetovalce. Ta prepoved pač ni po norci, ne bila bi tudi drugje na škodo.

Vnanje države. Sv. Oče izdajo v teh dnéh novo encikliko ali pismo. V njem se razpravlja vprašanje, kako je mogoče, da si kat. cerkev in svetna država ne prideta v navskrižje. — Pri slovesnostih v Bologni so bili tudi naši laški napetneži iz Trenta in Trsta. Kralju Umberto pa se deva več tacih besed do njih v usta, da jih človek težko veruje. Da jim že daje kralj še „korajže“, to vendar-le ni verjetno. — Okoli Rima so se prikazale kobilice ter so naredile že precej škode, toda niso tako velike, kakor doli v Afriki, v Algeriji. — Francija išče denarja na posodo, a ne zna se, koliko bi ga rada. — General Boulanger nima sreče, število njegovih mož brž pojema, kakor pa raste. — V Angliji prešinja sedaj, če gre kaj vere raznim novinam, čedalje bolj misel, da ni bila dobra sila, katere se poslužuje vlada, zoper katol. Irce. To je vse premalo, Ircem treba je pravic! — Belgija ima po novih volitvah dobri dve tretjini katol. poslancev. Dobro, če si le sami ne pridejo križem. — Nemški cesar, Viljem II., kaže, da hoče pravico, kakor jo pozna le krščanstvo, v svoji državi in da ne išče slave na bojišči. Govor, s katerim je cesar vzprejel drž. zbor v ponedeljek, povdarja to na večih mestih a raznim liberalcem in freimaurerjem ni to po volji. — V Rusiji je katoliških cerkev 1287, pravoslavnih pa 38.531. To je še pač velik razloček! Mesto Varšava je sedaj velika trdnjava, pravi se, da se lahko drži več mesecev zoper sovražnika. Mogoče, toda v novem času niso več trdnjave to, kar so bile svoje dni. — Med Avstrijo in Rumunijo še trpi vedno trgo-